

Välkommen till HUNEHALS BORG

Hunehals Borgområde
Hanhalsholme Kungsbacka
Halland

SOMMAR 2019

Välkommen till Föreningen Hunehals Borg!

Greve Jakob Niensens borg Hunehals från 1287 låg länge i historisk glömska.

2012 bildades Föreningen Hunehals Borg för att lyfta fram norra Hallands spännande medeltidshistoria.

Sedan dess har mycket hänt. Vi har bland annat:

- satt upp skyltar och gjort en kulturstig som berättar om borgens historia
- anordnat historiska guidningar varje sommar
- byggt en informationslokal i samarbete med Hanhals Byalag
- röjt upp längs viken och anlagt ny parkeringsplats
- arrangerat arkeologiska utgrävningar på borgområdet
- erbjudit skolbarn historiska äventyrsvisningar
- dramatiserat borgens historia
- skrivit boken om Hunehals Borg
- erbjudit föredrag och resor till föreningens medlemmar
- väckt intresset hos många om vår spännande medeltida kulturhistoria
- arrangerat fem medeltidsdagar
- studerat och sytt medeltidskläder
- och nya projekt följer!

Föreningen Hunehals Borgs främsta sponsorer:

Kungsbacka

NORRA HALLAND
Kungsbackas största tidning

KE'S
bussar

Aktiviteter 2019

Medeltidsdag 13 juli kl. 11 – 17

Medeltida marknad, musik, riddarspel, medeltida kampsporter, bågskytte, miniföreläsningar med medeltida teman, med mera.

Entréavgift:

Vuxna	100 kr
Medeltidsklädda	50 kr
Barn	Gratis 0 – 15 år
Föreningens medlemmar	Gratis, ta med medlemskort!
Parkeringsavgift	40 kr – helst kontanter

Vissa aktiviteter på området har separata avgifter, all övrig underhållning ingår i entréavgiften. Tips! Det är bra att rusta sig med kontanter denna dag!

Guidningar på borgområdet kl. 13

6 juli, 20 juli, 27 juli och 3 augusti.
Samling vid Isladan, inställt vid regn.
Pris 100 kr per vuxen, barn gratis.
Guidningen tar omkring en timme.

Egen guidning

Är din förening eller du och dina vänner intresserade av en egen guidning på Hunehalsområdet?

Kontakta Rose-Marie Eriksson:
eriksson.sundstorp@gmail.com

Nyheter i höst

Ny intressant historisk resa.
Föreläsning med medeltidstema.

Bli medlem i föreningen!

Medlemskap kostar 100 kr/person eller 150 kr/familj.
Det ger gratis inträde till Medeltidsdagen och inbjudan till deltagande på resor och intressanta föreläsningar.

Bankgiro: 104-0203 eller **Swish: 123 199 4060**

Skriv namn, adress och e-postadress på inbetalningen!

Svenska kyrkan

KUNGSBACKA-HANHALS
FÖRSAMLING

13/7
2019

Kyrkan på Medeltidsdagen

**MEDELTIDA HANHALS KYRKA
ÄR ÖPPEN FÖR VISNING 11:00-16:00.
VÄLKOMMEN IN!**

Du ädela ros

**MEDELTIDA TONER 16:00-17:00
HANHALS KYRKA**

Helena Ek, sång, fiddla, vevlira
Peter Janson, kontrabas

Helena Ek, sångerska känd för sina
tolkningar av tidig musik och jazz-
musikern och basisten Peter Janson
framför musik förknippad med Jungfru
Maria från det medeltida Europa och
den svenska folkliga traditionen.

www.svenskakyrkan.se/kungsbacka

naturum
Fjärås Bräcka

Känn historiens vingslag

www.naturumfjarasbracka.se

BESÖK EN ANNAN TID

www.askhultsby.se

Hunehals Borg

– vår dramatiska medeltidshistoria

Mord och maktstrider inledde Hunehals borgs storhetstid. Borgen var sedan en viktig knutpunkt i den nordiska rikspolitiken i drygt 40 år.

År 1286 mördas danske kungen Erik Klipping av 56 knivstick. Mordet förblir en outredd gåta men nio män utpekades som skyldiga och dömdes fredlösa.

En av dem, greve Jakob Nielsen, fann det bäst att fly till sitt nordöstdanska grevskap norra Halland där han snart men hjälp av norske kungen byggde Hunehals Borg och sedan även nuvarande Varbergs Fästning.

Kung Håkon i Norge var glad att få en allierad. Svenska och danska kungahusen hade goda relationer och Håkon behövde en bundsförvant. Jakob byggde och kungen betalade.

1302 fick Håkon ytterligare en bundsförvant när han trolovade sitt enda barn, ettåriga Ingeborg, med hertig Erik, bror till svenske kung Birger.

Erik och lillebror Valdemar hade inlett ett uppror mot kung Birger och efter flera års strider försonades man 1310 och delade upp Sverige i tre delar. Erik fick västra delen, ungefär samma område som idag är Västra Götalands-regionen, inklusive Värmland och norra Halland med Hunehals. Erik hade tidigare fått norra Halland av sin svärfar. Greve Jakob hade i sin tur lämnat över Hunehals till kung Håkon 1305.

Men Birger hade inte försonats. 1317 inbjöd han sina bröder till julfirande i Nyköping vilken resulterade i grym hämnd från Birger. Han lät kasta Erik och Valdemar i en brunn där de avled.

Han hade dock missbedömt sin styrka. Brödernas bundsförvanter gjorde uppror och snart tvingades kungen fly till Danmark.

Nu fanns bara en arvinge till kungatronerna i både Norge och Sverige – Eriks och Ingeborgs 3-åriga son Magnus. Som kungamoder blev Ingeborg medlem i både svenska och norska riksrådet och även regent över sitt västsvenska rike. Snart tröttnade dock riksrådet i Sverige på hennes självsvåldighet och hon tvingades avgå.

År 1328 förstördes Hunehals borg delvis, antagligen av svenska trupper. Hunehals storhetstid var över även om borgen ännu beboddes mot slutet av 1300-talet.

6 JUNI - 31 AUGUSTI

SOMMAR- UTSTÄLLNING

Lotsplats Mönster
Konstutställningen Hav
Verkligheten i miniatyr

Söndagar kl. 13 - 17
Fri entré

BÅT- OCH SJÖFARTSMUSEET ONSALA
WWW.BATMUSEETONSALA.SE

Med stöd av Britta och Sven Rahmns Stiftelse

BOHEMIAN LUXURY

LIBERTY STYLE AT TJOLÖHOLM

2 februari–30 december 2019

Utställning på Tjolöholms Slott med
brittisk inredning och mode från förra
sekelskiftet i fokus, i samarbete med
Liberty London.

MARIEBERGS GÅRDSBUTIK

utmed Tjolöholmsvägen

Pepparrot, närodla och ekologiska
grönsaker, odlingskurser m.m.

Öppet alla dagar.

www.pepparrot.se

Välkommen till

HJÄLMESKULLA HANDELSTRÄDGÅRD

Växter och
andra vackra
saker för
alla årstider!

**Öppet: mån-fre 9-18, lörd 9-15
röda dagar 10-15**

Hällingsjövägen 360
43497 Kungsbacka
Tel. 0300 - 240 47

700-årsjubilerade med Ingeborg

I år är det 700 år sedan Ingeborg av Norge, tillika svensk hertiginna, tog över ledningen för sitt västsvenska rike.

Som ledare var hon väl varken bättre eller sämre än många andra medeltidsledare, men vi minns henne ändå gärna som den första kvinnan på en ledande position i norra Halland.

Ingeborg var tidigt insatt i tidens maktspel. Som ett-åring trolovades hon 1302 med 20-årig hertig Erik av Sverige för att det passade pappas, norske kung Håkon, planer.

Bröllopet ägde rum 1312. Hennes make hade då krigat och förhandlat sig till en tredjedel av Sverige, inklusive norra Halland. Sonen Magnus föddes 1316 och dottern Eufemia 1317.

Sedan Ingeborgs make Erik dött i fångenskap hos kung Birger, utbröt inbördeskrig där Eriks och Ingeborgs anhängare besegrade kungen som flydde till Danmark.

Sedan Magnus 1319 kröntes till kung av Sverige och, sedan norske kungen Håkan avlidit 1319, även av Norge, började Ingeborg sin egen väg till makten. Som kungamoder satt hon nämligen i både svenska och norska riksrådet.

Hon visade tidigt egna maktambitioner och skapade sitt eget nätverk, vilket inte gillades av riksrådet. Hennes närmaste bundsförvant var Knut Porse, hövitsman i Varberg. Tillsammans planerade de att erövra Skåne för att stärka Ingeborgs västsvenska rike. Hon fick löfte om stöd från Mecklenburg bland annat mot att dottern Eufemia, då fyra år, skulle trolovas med Albrekt av Mecklenburg. Skånekriget blev dock ett misslyckande och Ingeborgs förtroende i riksrådet sjönk katastrofalt. Hon hade bedrivit egen utrikespolitik utan deras godkännande.

1326 erbjöd svenska riksrådet Ingeborg ett gods i Västmanland och betalning av alla hennes skulder om hon avstod från sitt rike och avslutade kontakten med Knut Porse. Ingeborg trotsade och gifte sig med Knut 1327. Hon förlorade dock sin position i riksrådet och hennes period som makthavare var över.

Knut dog redan 1330 och Ingeborg tillbringade sedan tiden med sina och Knuts söner i Kung Magnus sfär till sin död 1361.

EINARSSONS BIL AB

Försäljning • Service • Verkstad

Hantverksgatan 5
Kungsbacka
Tel:
0300-56 85 56

PEUGEOT

GUIDNINGAR PÅ BORGOMRÅDET

6 juli, 20 juli,
27 juli, 3 augusti

Kl. 13 vid Isladan
Inställt vid regn

Pris 100 kr/vuxen
Barn gratis

Tag fram bonden i dig. Kom till oss på...

Fjärås Lantmanna

Trädgård • VA • Djur • Foder • Färg • Arbetskläder • Jakt • Gasol • Maskiner m.m.

BILLIGAST på jorden

Reservation för
slutförsäljning

**Börja din dag
hos oss!**

Café Lantis bjuder på frukost
måndag-fredag 06.30-07.30

Fjärås Lantmannaväg 11 · 439 74 Fjärås · Tel. 0300-54 00 05

Öppet: Var 6.30 - 18.00 · Lör 9.00 - 14.00 · Sön 10.00 - 14.00

www.lantmanna.nu

Planteringsjord av
riktigt bra kvalitet!

15:-
/säck
50 liter

Hunehals Medeltidsdag

13 juli 2019 kl. 11 - 17

I år är det sjätte året som Hunehals Medeltidsdag arrangeras på Hanhalsholme. Det är en viktig dag för alla som är intresserade av medeltiden, lokal kulturhistoria och att på plats få chansen att lära sig om något nytt tillsammans.

Vi är tusentals som samlas för detta event och vi är hundratals som arbetar för att göra dagen till ett minne för dig och alla andra. Så, vad kan du

se fram emot under dagen? Jo, spännande och överraskande medeltida underhållning, du kan fynda bland alla hantverkare och medeltidsknallar, njuta av skådespel, musik, spännande aktiviteter, bataljer, skjuta bågskytte och lyssna på hänförande föreläsningar i kortformat.

Du kan se fram emot att:

- möta våra duktiga aktörer som sjunger och spelar runt området och sprider stämning
- möta magiker och fakir, tornerriddare och lyssna till spännande instrument
- träffa vår vandrande historiker och invånarna som bor i Medeltidsbyn på det gamla borgområdet och höra om hur livet var här på medeltiden
- besöka Isladan och lyssna på intressanta kortföreläsningar
- se teaterföreställningen om Ingeborg, som år 1319 blev hertiginna över Hunehals, norra Halland och stora delar av västra Sverige och som visade stora maktambitioner
- uppleva riddaruppvisningar med dueller mellan riddare och fotfolk
- Karaktärerna hertig Knut Porse och hertiginnan Ingeborg minglar under dagen mellan teaterföreställningarna.
- fynda på vår hantverks- och medeltidsmarknad

Artister och aktörer

Skramle & Blæsekonen

Goda borgare och besökare på Hunehals Medeltidsdag!
Skramle & Blæsekonen är resande gycklare från Danmark, med musikaliskt handlag, rustning och köksutrustning. Följ kärran och följ dem!

Blæsekonen är utrustad med blåsinstrument och Skramle drar på sin kärra fylld till randen med rostiga krigskläder och gamla buckliga kokkärl.

De ropar och skriker på danska och de spelar – på allt och alla!

Caligari – magiker och fakir

Gycklaren och varietéartisten Caligari roar barn och vuxna med allt från barnprogram i TV till föreställningar på festivaler och kulturhus.

Under marknaden kommer ni att få uppleva hans fartfyllda show med livsfarlig jonglering, magi och en stor portion glädje!

Sabina

Sabina Henriksson har i över 40 år använt musik, berättande, sång och dans i möten med människor i alla åldrar.

Hennes specialitet är spel på ålderdomliga instrument och hon har medverkat hos oss varje år.

Sabina har med sig många spännande instrument: säckpipa, rebec, stråkarpa, mungiga, flöjter och Moraharpa med mera.

Historiska Föreningen Lindorme

Föreningen har sitt säte i Arvika kommun, men är verksam i hela Sverige. Huvudsaklig syssla är att åka runt på historiska marknader, främst vikinga- och medeltida, med barnaktiviteter och egenhändigt gjorda produkter. I den dagliga verksamheten ingår även fornminnesförvaltning.

Gotvik

Medeltidsföreningen Gotvik har sitt säte i Göteborg med omnejd och är en del av den världsomspännande organisationen SCA (Society for Creative Anachronism).

Föreningen sysslar med att praktiskt återskapa de "ljusa delarna" av vikingatid, medeltid och renässans, år 600 till 1600 e. Kr.

Bohus Elfsborghs Caroliner

Bohus Elfsborgs Caroliner är en militärhistorisk ideell förening vars syfte är att förevisa, bevara och ge liv åt vår historia, både från medeltiden och stormaktstiden.

Uppvisningen som kommer att genomföras är en form av försvarsträning av borgen med ryttare som det kunde se ut på 1300-talet.

Compagnie Torpum

Compagnie Torpum, är ett levande historiskt europeiskt kampkonstlag som visar duellfäktning efter medeltida manuskript samt levandegör linjesträd. Det blir uppvisning på borggården i duell samt linjesträd med både fotfolk och riddare.

Gästerna

Gästerna bjuder på duellfäktning/historisk kampkonst uppe på förborgen, främst fäktning med svärd och bucklare enligt det äldsta kända fäktmanuskriptet från tidigt 1300-tal.

Kungsbacka Bågskytteförening

Bågskytte under medeltiden handlade vanligtvis om att skjuta på distans. Skillnaden mellan en träff och en bom kunde få ödestigna följder. Nu får du chansen att se hur lätt eller svårt det kan vara att skjuta med pil och båge.

Övriga aktiviteter

Det blir även ponnyridning, färvallning, tillfälle att besöka vår medeltida örtagård, lyssna till föredragshållare och se levande teater. Det roligaste är att det händer så mycket runtomkring området. *Håll öron och ögon öppna!*

Välkommen till oss på Rajgräsvägen 5
mitt i Fjärås Centrum!

Pizza · Kebab · Falafel
Grill · Sallader
à La Carte

Dagens Lunch mån-fre 11.00-14.00

Fullständiga rättigheter

0300-54 12 34

**DENNIS
MASKIN**

Verkstad:
0300-519 20
Reservdelar:
0300-519 18 / 19

Välkommen till Dennis Maskin
din naturliga servicepartner!

Service-Reparationer
Reservdelar-Tillbehör

Allt du kan behöva för småmaskiner,
tungt fordon och lantbruksmaskiner
finns hos oss!

www.dennismaskin.com

Lantmannagatan 7, 434 42 Kungsbacka

KZ

HANDELS

KZ Handels startade sin verksamhet 1987 i Kungsbacka.
Huvudinriktning har sedan starten varit utveckling och
försäljning av nya produkter för rönnätsservice inom den
kommunala VA-sidan samt vatten- och avloppstekniska
innovationsuppdrag.

Kontakt

KZ Handels AB   Hanhals Kyrkväg 123
Tel. 0300-54 16 10   439 73 FJÄRÅS

Läs mer: www.kzhandels.se

Epost: info@kzhandels.se

USMILE

I KUNGSBACKA

Trasig tand?

Vi har öppet hela sommaren.

 0300 - 33 900

Öppettider receptionen:

Måndag- Torsdag 8-17, Fredag 8-14
Akuttider. Morgontider. Kvällstider.

www.usmile.se

Tempo

Välkommen till butiken
mitt i Fjärås centrum

SVENSKA SPEL • ATG • POSTEN
FISKEKORT • BINGOLOTTER • LOTTER
TELEFONKORT • VÄSTTRAFIK

Öppet varje dag 09:00 - 20:00

0300-54 06 63

Välkomna!

Therese och Michael med personal

SUNDSTORPS CHAKT

Tel. 0300-54 53 44
0705-84 33 60

- Schakt
- Dräneringsarbeten
- Villagrunder
- Väg
- Vatten
- Avlopp
- Grus
- Jordleveranser
- Dumpertransporter

Se mer på: www.sundstorpsschakt.se

E-post: info@sundstorpsschakt.se

BRÖDERNA JOHANSSON SANDFÖRSÄLJNING

1924-2019
FYRA GENERATIONER -
KÖR MED MILJÖTÄNKANDE!

Inge Mobil 0706-37 54 22

Glenn Mobil 0706-44 51 10

Christer Mobil.....070-200 10 03

- allt ni behöver av bergkross, sand & jord!

Vi utför allt från stora leveranser åt anläggningsföretag till mindre leveranser åt privatpersoner.

Sand • Grus • Vägmaterial • Makadam • Singel • Jord- & Täckbark

Fax 0300-243 85 - Sättilavägen 400, 43972 Fjärås - www.brjohansson.se

Hitta hit

Från centrala Kungsbacka: Kör gamla E6, Varbergsvägen söderut ca 7 km. Ta höger efter Rolfsån, skylt Hanhals kyrka och Hunehals Borg, följ skyltning ut till Hanhalsholme.

Söderifrån: Tag av E6 vid Tjolöholm, Fjärås och kör gamla E6, Varbergsvägen norrut. Efter ca 5 km, sväng vänster, skylt Hanhals Kyrka och Hunehals Borg, följ skyltning ut till Hanhalsholme.